

„Gazeta Lwowska“ z dodatkiem urzędowym wychodzi codziennie o 3ej godzinie po południu, z wyjątkiem świąt uroczystych i niedziel.

Prenumerata wynosi z przesyłką pocztową na rok cały 16 złr., na kwartał 4 złr., na miesiąc 1 złr. 35 ct. Miesięczna na rok 12 złr., na kwartał 3 złr., na miesiąc 1 złr.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.

GAZETA LWOWSKA

Za inseraty i artykuły nadesłane od miejsca jednego wiersza drukiem garmond: pierwszy raz 7 ct., zaś w razie dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwsze jak za każde następne po 6 ct. Należytość sępiowa od każdej inseraty 30 ct.

Przesyłki (franco) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej (Ulica Wałowa Nr. 370)

Reklamacje wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Ustawa

względem uwolnienia od stęplów i opłat układow w celu dalszego przeprowadzenia wykupna i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskim.

Zgodnie z uchwałą obu izb Rady państwa rozporządzeni, co następuje:

I.

Ażeby ułatwić dalsze przeprowadzenie wykupna i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim, postanawia się, że zawarte w §. 42. patentu z 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. u. p. uwolnienia od opłat także i wtenczas mają być zastosowane, jeżeli w drodze ustawodawstwa krajowego postanowienia patentu z 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. u. p. rozszerzone zostaną do innych praw poboru i użytkowania.

II.

Wykonanie tej ustawy, mającej wejść w życie równocześnie z ustawą krajową, która wydana zostanie dla dalszego przeprowadzenia wykupna i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim, poleca się ministrowi skarbu.

Schönbrunn, 17. kwietnia 1871.

Franciszek Józef mp.

Hohenwart mp.

Holzgethan mp.

Część nieurzędowa.

Wiedeń. Trzydzieste czwarte posiedzenie izby deputowanych Rady państwa odbyło się 25. b. m.

Na ławie ministrów zasiadli Ich Excel. ministrowie: hr. Hohenwart, baron Holzgethan, dr. Habietinek, dr. Schaeffle i dr. Grocholski.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia zabrał głos Jego Excel. prezydent rady ministrów hr. Hohenwart i rzekł:

„Stosownie do oświadczenia złożonego na 25tem posiedzeniu wysokiej izby mam zaszczyt przedłożyć jej projekt do ustawy o rozszerzeniu inicjatywy ustawodawczej sejmów krajowych.

„Pozwalam sobie dołączyć do tego kilka słów dla oznaczenia stanowiska, którą rząd zajął w tej sprawie.

„Sposób, w jaki ten projekt do ustawy tak w dziennikarstwie, jako też i w wysokiej izbie już z góry był rozbierany, nadał mu charakter i doniosłość, której ta ustawa nie posiada, a przytem obudził u jednych niezasadne obawy a nadzieje u drugich.

„Uгода z prawno-państwową opozycją, którą nieprzyjaźni nam uważali za cel bezpośredni tego przedłożenia rządowego, jest dziełem, które według naszego zapatrywania nie może być dokonaniem w sposób tak pojedynczy. Przeciwnie, rząd jest przekonany, że żadne przedłożenie, któreby w tej chwili wniesionem być mogło do wysokiej izby, nie doprowadziłoby nas jak środek czarodziejski do pożądanego celu. (Poruszenie po lewej stronie izby.)

„Droga, która do celu tego wiedzie, jest inną, niezawodnie trudniejszą. Wskazaliśmy już ją w naszym programie i uważamy ją jeszcze dzisiaj za jedynie trafną. Konsekwentna i wolna od namiętności działalność rządu, któraby trzymając się bezwarunkowo ustaw starała się szczerze być sprawiedliwą dla wszystkich ludów państwa, zarówno dbała o duchowe i materyalne interesa wszystkich, na cośmy w programie naszym szczególną zwrócili uwagę, działalność, któraby starała się przeprowadzić w zupełności nasze ustawy zasadnicze nie tylko według ich brzmienia, lecz także stosownie do ich ducha, a tem samem zapewnić praktyczne wykonanie wszystkim w niej zawartym prawom — taka działalność rządu nie osiągnie natychmiast pożądanego celu, ale niezawodnie pewnie dojdzie do niego w ten sposób, niżeli wtedy, gdyby rozterkę stronnictw, która w ciągu lat dziesięciu stawała się coraz namiętniejszą, zamierzała usunąć przez jeden projekt do ustawy choćby najjenialniej obmyślany.

„Temu programowi odpowiada przedłożenie, które mam zaszczyt wnieść dzisiaj do wysokiej izby.

„Ważne jedno prawo sejmów krajowych, któreby usunąć mogło zupełnie nie jedno uzasadnione zażalenie, uznaniem zostało wprawdzie w konstytucji co do

zasady, ale nie zostało w ten sposób wykonane, by mu przypisać można także i praktyczną wartość.

„Według naszej konstytucji bowiem przysłuża sejmom krajowym prawo stawiać wnioski co do ustaw powszechnych obwieszonych pod względem ich wpływu na dobro kraju, tudzież co do ustaw i instytucji, których wymagają potrzeby i dobrobyt kraju. Pozwalam sobie dodać przytem, że wyrażenie to nie pochodzi odemnie, lecz wyjęte jest z ordynacyi krajowych.

„Jeżeli tedy uznana w ustawie zasada, iż sejmom krajowym daną musi być zawsze możliwość zdobycia uznania dla właściwości i specjalnych interesów krajów, ma mieć także praktyczną wartość, to przedewszystkiem przeprowadzoną być musi bez ograniczenia. Należy także usunąć to upokarzające położenie sejmów (wesołość po lewej stronie) iż uchwały i obrady ich tylko wtedy mogą być wysłuchane, jeżeli uda się im nakłonić rząd lub pojedynczych deputowanych do wzięcia na siebie officium boni viri. Niedostatkowi temu zapobiedz, jest celem wniesionego projektu ustawy.

„Rząd nie pytał się przytem, jakiemu ludowi lub jakiemu krajowi ma to przedewszystkiem przynieść korzyść; lecz musiał on przeciwnie szczególnie na to baczyć, że przecież w każdym parlamencie zmieniają się większości i mniejszości i że przez to, co dzisiaj jednemu krajowi jest pożyteczne, jutro drugiemu może być potrzebne, aby zatem wszystkie jednakowo mogły uczestniczyć w opiece, którą im projekt ustawy przynosi.

Takie jest stanowisko rządu, które sądzę, że w ten sposób określiłem, stanowisko, z którego pragnąłbym, aby Wys. Izba także oceniła to przedłożenie, dla tego też mam zaszczyt takowe polecić.

Poszczególnych postanowień projektu ustawy będę miał zaszczyt bronić w swoim czasie podczas rozpraw.

Następnie hr. Hohenwart wręczył prezesowi Izby odnośne przedłożenie rządowe, które brzmi dosłownie:

Ustawa

zaprowadzająca dodatkowe postanowienia do §§ 11, 12, i 13 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z 21. grudnia 1867 r

Za zgodą obu izb Rady państwa w dodatku do §§ 11, 12 i 13 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z 21. grudnia 1867 r. postanawiam co następuje:

1. Sejmom krajów reprezentowanych w Radzie państwa przysłuża prawo uchwalania projektów ustaw w sprawach zastrzeżonych Radzie państwa w §. 11tym ustawy zasadniczej o reprezentacyi Państwa a w § 5 obecnej ustawy niewykluczonych. Projekta te po otrzymaniu przyzwolenia Rady państwa i uzyskaniu sankcyi cesarskiej mają moc prawną dla dotyczącego kraju.

2. Projekta ustaw za pośrednictwem rządu dostają się do Rady państwa, która je roztrząśnie jako wnioski sejmowe.

3. Rada państwa przy roztrząsaniu takich wniosków ma się ograniczyć do zbadania, czy ustawa przedłożona przez sejm zgodną jest lub niezgodną z interesami państwa, i według tego wniosek sejmowy w całości uchwali lub odrzuci; żadne zmiany we wnioskach sejmowych nie mogą być uchwalone.

4. Jeżeli wniosek sejmowy nie uzyska przyzwolenia obu izb, zostanie o tem sejm przez rząd zawiadomiony.

5. Prawo sejmów do stawiania wniosków, mających być roztrząsanymi stosownie do powyższych postanowień, nie rozciąga się do następujących spraw należących według § 11 ustawy o reprezentacyi państwa do kompetencyi Rady państwa:

a) do spraw wymienionych w ustępach a) c) i o) tego paragrafu;

b) do spraw odnoszących się do sposobu, porządku i czasu trwania służby wojskowej, oraz do zatwierdzenia liczby mających się powołać rekrutów;

c) do spraw o pieniądzach, monetach, bankach mających prawo wydawania biletów, do spraw o cłach i handlu, jako też o telegrafach, pocztach i kolejach żelaznych;

d) do ustawodawstwa o prawie obywatelstwa;

e) do przepisów prawnych o zaprowadzeniu ustawy zasadniczej o trybunale państwa i

f) do wszystkich spraw w ogóle, które w moc układu zawartego pomiędzy w Radzie państwa reprezentowanymi królestwami i krajami, a krajami Korony

węgierskiej, mają być uregulowane według wspólnych przepisów prawnych i tych samych zasad.

6) Rząd może odmówić udzielenia Radzie państwa wniosków sejmowych, nie mających warunków przepisanych w § 1.

7. Ustawa przysła do skutku na podstawie powyższych przepisów może być zniesioną tylko na drodze ustawodawstwa państwowego, z wyjątkiem § 14 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa, a mianowicie:

a) na wniosek sejmu;

b) nawet bez tego, w myśl późniejszej ustawy w tym samym przedmiocie wydanej a odnoszącej się do wszystkich królestw i krajów.

8. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

9. Wykonanie tejże polecam Memu ministerstwu.

Nastąpiło potem drugie czytanie o potrzebie notalnego sporządzenia niektórych aktów prawnych i legalizowaniu podpisów na dokumentach tabularnych.

Do komisji dla wniosku o przydłużeniu kolei Reichenbergskiej do Friedland i budowie linii pobocznej z Eisenbrod do Tannwald wybrani zostali deputowani: Mayer, Beess, Neumann, Stockert, Leitenberger, dr. Waldert, dr. Herbst, Hoppen i Svetec.

Do komisji dla wniosku o założeniu akademii agronomicznej we Wiedniu wybrani zostali: Kielmansegge, Poche, dr. Schaup, dr. Banhans, Edelmann, dr. Lumbe, Carneri, dr. Piotrowski, Ryłski, Wächter, Theumer i Sontag.

Następnie odczytał prezydent dwa wnioski i dwie interpelacje: Dr. Franciszek Gross i towarzysze postawili następujący wniosek: „Z uwagi, iż według ustawy z dnia 21. grudnia 1867 zdaje się być wątpliwem, czy mandat wybranych w październiku 1870 delegatów jest jeszcze ciągle ważnym, czy też ze zamknięciem sesyidelegacyjnej dnia 18. lutego 1871 ustał, stawia się wniosek: wysoka Izba zechce uchwalić wybór komisji z pełnej izby, któraby z zawiadomienia rządu o wyborze do delegacyi mającej się zebrać dnia 22. maja 1871 zdała sprawę i odnośne przedłożyła wnioski.“

Dr. Dienstl i towarzysze postawili następujący wniosek: „Mają być ułożone i wysokiej izbie przedstawione projekta do następujących ustaw: „a) Projekt do ustawy, mocą której byłyby §§. 9. i 10. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867 D. p. p. nr. 141 w ten sposób zmienione, iż liczba członków rady państwa będzie zwiększoną, a ich wybór do rady państwa bezpośrednio przez ludność ma być skutecznym. b) Projekt do ustawy, w której bliższe postanowienia o wyborze członków do rady państwa mają być podane.

Wniosek ten ma być przekazany komisji wybrać się mającej do przedłożenia rządowego o rozszerzeniu prawa inicjatywy, z tem poleceniem, aby tymczasowo w jak najkrótszym czasie zdała sprawę ze zasad, według których pomienione ustawy miały by być zredagowane.“

Deputowany dr. Pickert i towarzysze wnieśli do Jego Ex. ministra oświecenia następującą interpelację: „Co uczynił pan minister oświecenia albo co uczynić zamierza, ażeby wykonanie sprzeciwiającej się istniejącym ustawom uchwały c. k. czeskiej rady szkolnej przeciw profesorowi Pelleter zaniechanem zostało?“

Dep. Hofer i towarzysze wnieśli następującą interpelację do J. Ex. ministra handlu: „Czy wysoki rząd zamierza przedłożyć projekta do ustaw dla ułatwienia i przeprowadzenia kommassacyi gruntowej.

— Ustawy krajowe o regu acyi zakładania, utrzymania szkół ludowych i uczęszczania do nich wspominają między innymi, iż bliższe postanowienia względem budynków i urzędzeń szkolnych wydane będą w osobnem rozporządzeniu ministerstwa oświaty w porozumieniu z krajowemi władzami szkolnemi. W celu wykonania tego przepisu ustawy wystosował Jego Excelencya minister oświecenia okólnik do wszystkich krajowych władz szkolnych, załączając zarazem memoriał wiedeńskiego stowarzyszenia przyjaciół dzieci i rozporządzenie wirtemburskiego ministerstwa oświecenia z dnia 28. grudnia 1870 względem urządzenia zabudowań szkolnych i ochrony zdrowia. W okólniku tym wzywa Jego Excelencya minister oświecenia krajowe władze szkolne, aby po uwzględnieniu wspomnianych dwóch załączeń doniosły, czy i o ile dałyby się rady i postanowienia tych dwóch aktów w odpowiednim każdej władzy

krajowej okręgu zastosować i ażeby przytem wypracowały projekta do odnośnych rozporządzeń ministerjalnych. Według dalszych słów tego okólnika ministerjalnego mają być także władze sanitarne o zdanie zapytywane. Wypracowania te mają być potem przedłożone ministerstwu.

Berlin. Na posiedzeniu plenarnem parlamentu niemieckiego z 24. bm. przy obradach w trzecim czytaniu nad pożyczką związkową w wysokości 130 milionów, rzekł książę Bismarck: Sprzymierzone rządy mogły się spodziewać przy zawieraniu preliminarjów pokojowych, że stanowiący pokój wkrótce nastąpi. Spodziewały się one również punktualnego płacenia rat; krótko przed wybuchem wypadków paryskich poczynione były kroki do wypłacenia dwóch miliardów. Chcę nieporozumieniu z góry zapobiedz. Wypłacenie pół miliarda nie pociąga jeszcze żadnych rezultatów za sobą, nawet nie obowiązuje do opuszczenia fortów. Chodziło nam o rekojmie przeciwko niebezpieczeństwom, jakie dla nas wyniknąć mogły przez puszczenie jeńców francuskich i przez niezmiernie powiększenie armii francuskiej rekrutami w zimie wywieszonymi. Proponowaliśmy, ażeby nam było wolno puścić oficerów za odebraniem słowa honoru a żołnierzy za poręczeniem rządu francuskiego, że aż do zawarcia staowczego pokoju nie będą służyli w armii francuskiej. Francuscy pełnomocnicy odrzucili tę propozycję, już to że warunek ten uważali za obrażę dla armii, już to że zapewniali, iż armii potrzebują i proponowali ze swej strony, że puszczeni jeńcy internowani będą aż do zawarcia staowczego pokoju za Loarą, tak że pomiędzy Sekwaną a Loarą pozostał szeroki kawał kraju, który dla armii francuskiej nie miał być przystępny, jeżeli nie chciano dać nam hasła do rozpoczęcia nowych kroków nieprzyjacielskich. Z powodu szczególnych w Paryżu panujących stosunków zezwoliliśmy, ażeby w stolicy dla przestrzegania porządku utrzymywana była siła wojskowa 40,000 żołnierza. Skoncentrowanie zatem wojsk pomiędzy Sekwaną a Loarą jest podług tej umowy nie dozwolone; wybuch atoli powstania w Paryżu i zamiar rządu francuskiego zajęcia na nowo stolicy, czego w 40,000 dokazać nie podobna, spowodowały odstąpienie od tych stypulacji, czemuśmy się nie sprzeciwiali, które jednakże zwołniało nas od dotrzymania obietnicy uwolnienia jeńców i pozostawiło nam wolne pole do działania pod tym względem. Skoro rząd francuski będzie znowu w stanie dopełnić warunków w preliminarjach pokojowych zawartych co do neutralnego pasu ziemi pomiędzy Sekwaną a Loarą, natenczas odsyłać będziemy dalej jeńców, co zresztą już na jak najszerzej podstawie rozpoczęto, tak że włącznie z Alzacykami już przeszło jedna trzecia, prawie połowa jeńców wolność otrzymała. To wszystko spowodowało niestety wydatki, którychśmy nie przewidywali. Rokowania o pokój w Brukseli nie postępują tak, jakbym sobie tego życzył; sam nie mogę się dłużej obronić od wrażenia, że rząd francuski sądzi, iż lepsze wymoże dla siebie od nas warunki, skoro tylko się wzmocni. My nie pozwolimy zmienić preliminarjów pokojowych. Ofiary nasze finansowe są znaczne. Zmuszeni jesteśmy utrzymywać znaczną siłę wojskową i około 230.000 jeńców. Zmuszeni jesteśmy pozostawić w Francji więcej wojska, niż zamierzaliśmy. Armia, którą rząd wersalski rozporządza, ma wynosić 100,000 ludzi. Jeżeli siłą tą zdoła zadanie swe przeprowadzić, natenczas mamy zaufanie, że dotrzyma lojalnie warunków preliminarjów pokojowych. Jeżeli jednakże przedsięwzięcie to się nie uda, natenczas przewidzieć trudno, jakie stosunki w Francji powstaną; powinniśmy zatem na wszystko być przygotowanymi. Ofiary nasze finansowe tem są większe, że rząd francuski nie wypłacił za marzec i kwiecień nawet kosztów na utrzymanie naszych wojsk, co wynosi miesięcznie około 36 milionów. Dowiedzieliśmy się teraz, że rząd francuski zamierza w dniu 25. bm. zapłacić wszystkie zaległości a potem

od 1 maja punktualnie płacić; naturalnie jeżeli będzie w stanie. Nie żądamy nawet gotowizny zadowolniny się płodem prasy banknotowej. Gdyby w dniu 25. bm. zapłata nie nastąpiła, natenczas bylibyśmy zmuszeni przystąpić do rekwizycji za żywność w naturaliach, gdyż i awansowanie pieniędzy ma swoje granice. Mogliśmy przez czynne wdanie się w stosunki położyć koniec obecnemu stanowi; nie mogłem się jednakże zdecydować na doradzenie JCKMości tego środka. Obawiałem się, że nieproszone wmięszanie się oburzy na nas wszystkich; nie chciałem się oddalać od programu wypowiedzianego w mowie tronowej, że się nie będziemy mięszać w sprawy obcych narodów, nawet tu nie, gdzie zapewnienie naszych interesów finansowych do tego nas zmuszało. Sądzę zatem, że i większość parlamentu uzna stosowność polityki wyczekującej. Samo przez się rozumie się, że zrzec się jej będziemy musieli, skoroby nasze interesa na szwank zostały wystawione. Nie byłoby to mięszaniem się w obce sprawy, lecz obroną własnego naszego interesu.

Posel Bebel dając pogląd na wypadki ze swego stanowiska, oświadczał się przeciwko aneksji, Alzacy i Lotaryngii itd. Posel Kardorff stwierdził jedynie, że zapatrywanie się posła Babela jest całkiem wyjątkowe i nie ma żadnej wartości. Minister Camphausen odpowiedział na zapytanie Laskera, że pożyczka ta jest pożyczką całego państwa, poczem izba przyjęła prawo wszystkimi głosami przeciwko głosom posłów Polaków Bebeli i Ewolda.

Paryż. Wersalski „Journal officiel“ ogłasza rozporządzenie ministra sprawiedliwości Dufaure z d. 23. b. m. do naczelnych prokuratorów z powodu nowej ustawy, która przekazuje sądom przysięgłych sprawy drukowe. Okólnik oświadcza się w silnych wyrazach przeciw tym pisarzom, którzy długi czas domagając się powszechnego głosowania, teraz bezprzestannie uderzają na zgromadzenie narodowe, będące niewątpliwie najswobodniejszym jego wyrazem, którzy bezwstydnymi są chwalcami obcej dyktatury i ludzi skazanych sądownie, którzy stawiają na równi zgromadzenie, wyszłe z wyborów powszechnych, z tak zwaną Komuną paryzką, którzy językiem obłudy, pod pozorem pojednania przytępiają uczucie prawa i bezprawia, i usposabiają lud do zapatrywania się jednakiem okiem na porządek prawny i na rokosz, na władzę powołaną przez Francję, i na dyktaturę wprowadzoną przez zbrodnię a podtrzymywaną postrachem. „Tacy pisarze nie są nieprzyjaciółmi tego albo owego rządu, ale nieprzyjaciółmi całej społeczności ludzkiej. Nie powinniście wahać się, Panowie, pociągnąć ich do odpowiedzialności. Byliśmy od kilku miesięcy martwymi świadkami nieszczęść wojny zagranicznej; w wojnie domowej, którą wielcy winowajcy usiłują obecnie wzbudzić, rola nasza musi być czynniejszą.“

Dzienniki poranne paryskie z 24. b. m. nie donoszą żadnego ważniejszego zdarzenia. Na posiedzeniu Komuny z 23. b. m. Clement żądał uwięzienia Felixa Pyata, na co jednak nie przystano. Pyat zaczepia silnie Vermorela w „Le Vengeur“, a ten znowu na wczorajszym posiedzeniu powstał przeciw niemu.

— W Wersalu oczekują z wielką niecierpliwością stanowczej akcji, któraby raz już położyła koniec zabójczej niepewności; mimo to nic tam pewnego nie wiedzą, w jaki sposób to do skutku przyprowadzonym będzie. Dotąd starał się Mac-Mahon usilnie o to, by bez potrzeby nie narażać swego wojska na straty, i uszkadzał tylko przeszkody fortyfikacyjne, które stałyby w drodze do większych akcji wojennych. Z obu stron gwałtowne padają pociski na Neuilly, Asnieres, Sablonville, Levallois-Perret i Ternes, przyczem więcej ucierpiały budynki nieszczęśliwych właścicieli, jak strony wojujące.

„National“ pisze dnia 20. kwietnia: „Fizjonomia Paryża coraz jest smutniejszą. Z każdym dniem upada coraz więcej sklepów. Na lewym brzegu Sekwany za

mykają kawiarnie przed 10tą godziną w nocy. Popyt o gaz jest tak małym, iż dochodami nie można pokryć produkcji gazu. „Le Bien Public“ grozi komunie takimi słowy: „Nie przyjdzie Prusak, głód przyjdzie.“ Korespondent „Verité“ pisze: Byłem dziś na przechadźce. Większa liczba fabryk i pracowni jest zamkniętą; wielkie domy towarów mody nie otwierają już swoich sklepów, gdyż nie ma kupców. Na twarzach wszystkich maluje się przerażenie i upadek na duchu. Na ulicach nie zobaczy nikt ludzi idących i stojących, jak to dawniej bywało. Wszędzie słychać tylko przerażającą kanonadę.“

Kronika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) Wyrodny syn. Na dniu 18. b. m. stawał przed sądem (przewod. c. k. radca sądu kraj. p. Wang, oskarżyciel zastępca prokuratora p. Sawczyński) Dominik Paliwoda rodem z Zarudziec 27 lat liczący, rzym. kat. obrz. żonaty ojciec 1 dz., karany już 2 razy za bójkę.

Prokurator wniósł oskarżenie tej treści:

Po zmarłej żonie Benedykta Paliwody a matce oskarżonego Dominika Paliwody pozostał grunt w Zarudcach powiecie lwowskim, na którym gruncie Dominik P. jeszcze za życia matki chciał osiąść, a po śmierci matki sądził nawet, że ojca w każdej chwili wyrzucić może. Gdy mu się ojciec nie w jednym zarządzeniu gospodarzem sprzeciwił nazywał go starym psem, zawiłką, a nawet chwycił go za włosy i rzucał nim o ziemię. Pewnego dnia przysiadł ojciec na furę na której syn Dominik siedział i gdy syn konie za mocno bił i ojciec go upominał, by konie nie bił bo nie są jego własnością, rzucił Dominik ojca z wozu i uderzył go jeszcze do tego tak silnie batogiem, że przeciął mu skórę na czole. Krew oblanego ojca pozostawił na drodze a sam odjechał. Benedykt Paliwoda który dotąd jeszcze synowi zawsze przebaczał, zaniósł wreszcie o to pobicie skargę do sądu. Syn dowiedziawszy się o tem, napadł powtórnie ojca w domu powalił go na ziemię i bijąc go kopał nogami, w skutek czego złamał mu dwa żebra i byłby więcej go pokaleczył, gdyby nie obronili go sąsiedzi. By podobnym dalszym napadom zapobiedz, uchwalili sąd śledczy uwięzienie Dominika Paliwody.

Stając dnia 18. bm. przed sądem tłumaczył się Dominik Paliwoda, że był zupełnie pijanym i nie pamięta, czy ojca bił zeznając, że z ojcem w zgodzie żyć nie może, bo grunt po jego matce został i on jako najstarszy syn ma prawo, sam gospodarstwem zarządzać. Świadkowie przywołani do ostatecznej rozprawy stwierdzili jednakowoż dowodnie winę Dominika Paliwody co do pobicia i skażenia ojca przez niego. Sąd wydał wyrok skazujący Dominika Paliwodę na jeden rok ciężkiego więzienia z postem dwa razy co tygodnia, poczem skazany narzekając na ojca zapowiedział rekurs.

Zgwałcenie. Dnia 24. b. m. stawał przed sądem (przew. c. k. radca sądu kraj. p. Ortyński oskarz. podprokurator p. Buszak obrońca dr. Kralter), Jan Strzelecki liczący lat 57, wolnego stanu rzym. kat. obrz. furman oskarżony o zgwałcenie dwukrotne dziewczyny siedmioletniej. Prokurator wniósł karę 7 lat ciężkiego więzienia, sąd skazał go zaś na 5 letnie ciężkie więzienie z postem raz co tygodnia. Skazany zgłosił rekurs.

(Nieszczęsne wypadki.) Mieszkający na Stryjskiem zegarmistrz Józef L. mający lat 45 wdowiec, wracając wieczorem przeszłej środy do domu uliczką koło wazeczajcy został przez nieznanego mężczyznę, z którym przy spotkaniu się posprzeczał, na ziemię powalony i laską obity. Józef L. zaprowadzony do domu zachorował jak się zdaje w skutek tego pobicia i nazajutrz umarł. Śledztwo zarządzono.

— Omer pasza umarł prawie zapomniany na przedmieściu stambulskim Pera d. 18 kwietnia. Michał Latasz (Omer) urodził się Piaskach w Chorwacji r. 1811, czy też, jak inni twierdzą, 1806 r., gdzie ojciec jego był oficerem i naczelnikiem powiatowym w jednym z pułków Pogranicza Chorwackiego. Latasz wstąpił do wojska do pułku ogulńskiego, lecz gdy jako piszącego pięknie obrócono do służby kancelaryjnej, uszedł do Bośni, przyjął islamizm i tudnił się nauczycielem. Przybywszy do Konstantynopola r. 1833, dostał się na nauczyciela kaligrafii do szkoły wojskowej, a potem otrzymał posadę nauczyciela przy synu sultana Abdulu Medżid, Zastugi jego nauczycielskie wynagradzano stopniami oficerskimi. Jenerał Chrzanowski przybywszy do Turcji dla organizowania wojsk, poznał się na zdolnościach Omera i wziął go za adjutanta. W r. 1839 Omer będąc już pułkownikiem, walczył z Druzami w Syrii. 1846 roku z powstańcami albańskimi, a w roku 1848 wszedł do Mułtan i Wołoszczyzny jako jenerał; w r. 1851 i 1852 stłumił powstania w Bośni i Czarnogórze. W czasie wojny wschodniej Omer oddane miał sobie dowództwo armii dunajskiej i pobit Moskali 4go listopada 1853 r.

Zebranie rachunkowe fundacji Sikorskich

za czas od 1. kwietnia 1870 do 31. marca 1871.

Przychody:	złr.	c.
1. Czynsz dzierżawny z dóbr za r. 1870	4000	—
2. Przychody z lasów	999	83
3. Prowizye czynne	235	6
4. Nadzwyczajne	98	50
	5333	39
Prowizye od obligacyj indemnizacyjnych	1134	—
Razem	6467	39
Do tego stan kasy przy otwarciu rachunku	2432	59
Ogół przychodów	8899	98

Wydatki:	złr.	c.
1. Podatki bieżące z dóbr fundacyjnych	988	78
2. Wydatki gruntowe i parafialne	32	43 1/4
3. „ na budowę dworskie w Bukowie	111	59
4. Nadzór dóbr i służba lasowa	250	71
5. Wydatki administracyjne	248	22
6. Prowizye od kapitałów hipotekowanych	628	87
7. Rozdzielono między Zakłady	3000	—
Zakłady otrzymały za kupony od oblig. indemn.	1134	—
Razem	5260	60 1/2
Do tego stan kasy przy zamknięciu rachunku	2505	37 1/2
Suma zgodna z przychodem	8899	98

pod Olteuca, a 6 stycznia 1854 r. pod Cetate. W Krymie pokonał Moskali pod Eupatoryą d. 17. lutego 1855, a w r. 1867 walczył Omer pasza jeszcze na Kandyi. R. 1868 mianowany naczelnym wodzem wszystkich wojsk czyli seraskierem, nie miał już sposobności brania udziału w wielkiej wojnie.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny targowe w miesiącu marcu 1871:

Table with columns: Toporów, Stanisławów, Horodenska, Bohorodczany, Obertyn. Rows include various goods like wheat, rye, and meat.

Ostatnia pocztą.

Telegramy „Czasu.“

Monachium, 26. kwietnia. Słychać, że prezes rejencji Górno Palatynatu i Ratysbony zrobił zapytanie w ministerstwie wyznań, jak ma sobie postępować z nauczycielami religii gimnazjalnymi trzymającymi stroną nieomylności Papieża.

Paryż, 25. kwietnia w południe. Wojsko wersalskie obsadziło wczoraj warownię Charenton i Aubervilliers. Niemcy przysposabiają się do opuszczenia wszystkich innych warowni. W ten sposób rozpoczęło się obsaczenie Paryża. „La Verité“ donosi, że w tym celu zawarta została dnia 22. b. m. umowa między rządem wersalskim a Niemcami, i dodaje, że wczoraj i onegdaj wszystkie pociągi z żywnością przeznaczone do Paryża zostały przytrzymane przy warowniach.

Wersal, 26. kwietnia rano. Warownia Issy odpowiadała wczoraj słabo tylko na ogień naszych baterji. Sądzą, że powstańcy będą zniwoleni opuścić ją. Ostatniej nocy kanonada trwała ciągle, aby niedopuszczyć naprawy uszkodzeń. Nasi pontonierzy urządzili między Puteaux a Neuilly most łyżwowy. Operacje gorliwie są prowadzone.

Rzym, 26. kwietnia. Poseł francuski hr. Harcourt wręczył dziś papieżowi na długiem posłuchaniu listy uwierzytelniające. Zdaje się, że papież ma się dobrze.

Ateny, 25. kwietnia. Jutro przybędą tu zwłoki patriarchy Grzegorza z Odessy; władze kościelne i rządowe wypłyną na morze na ich spotkanie na statkach wojennych

Spóźnienia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. i 26. kwietnia 1871.

Table with columns: Pora, Barometr w milimetrach, Stopień ciepła według Celsjusza, Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows show weather data for 7, 8, and 9 o'clock.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27 kwietnia.

Hotel George: Pp. Książę Dolgoruki A1, z Kijowa. — Hr. Lagottethy M., z Włocławka. — Hr. Piniński L., z Grzymałowa. — Rychlicki L., z Wilczej Woli. — Rogoński M., z Grzędy. Hotel europejski: Pp. Hr. Starzyński B., z Derewlan. — Leśniewicz Z., z ros. Podola. Hotel angielski: Pp. Burzyński S., z Uhrynowa. Czajkowski M., z Żerawy. — Gnoiński J., z Wolicy komar. — Obertyński K., z Stronibab. — Wasilewski T., z Sienkowa. Hotel Kuhna: Pp. Praszil Antoni, c. k. notar., z Sądowej Wiszni.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27 kwietnia.

Pp. Biesiadecki S., adwokat, do Krakowa. — Dr. Kamiński S., adwokat, do Stanisławowa. — Horodyński R., do Królestwa. — Kobylański L., do Winogrodu. — Malezewski H., do Poczapy. — Szeliński H., do Kozowy. Torosiewicz J., do Wolicy.

TEATR.

Dziś (przedstaw. polskie). „Czarne djabły“. Dramat w 4 aktach przez Wiktora Sardou, przełożył z francuzkiego Gustaw Czernicki

Pociągi kolejowe na głównym dworcu Karola Ludwika.

Table with columns: Pociąg, Czas, Stan. Rows show departure and arrival times for various routes.

Pociągi kolejowe na stacji lwowskiej Podzamcze.

Table with columns: Pociąg, Czas, Stan. Rows show departure and arrival times for Podzamcze station.

Odpowiedzialny redaktor: Adolf Rudyński.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przemysłowej.

Table with columns: Efekta, Uskutecz. sprzedaż, Kurs przedjętny, Kurs ostatni. Rows include various financial and commodity items.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. kwietnia 1871.

Table with columns: Dług publiczny, A. Państwa, pien. towar. Rows show public debt and exchange rates.

Table with columns: Pożyczka w srebrze, Metaliki, B. Krajów koronnych, Obligacje indemn., 2. Akcje, 3. Listy zastawne, 4. Obligacje z prawem pierwszeństwa. Rows show various financial instruments and their values.

Table with columns: Kolej gal. Kar. Lud. sr. po 300 zł. 5%, Kol. gal. Karola Ludwika II. emisji, 5. Losy, Weksle, Kurs złota, Telegrafowany kurs wiedeński. Rows show exchange rates and other financial data.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Edykt.

Nr. 2795. Stanisławowski c. k. Sąd obwodowy zawiadamia niniejszem, że w sprawie p. Józefy Sierakowskiej i p. Barbary Bonasiewicz a względnie tychże prawonabywcy p. Aleksandra Wessel przeciw p. Janowi Wład o 3000 złp czyli 750 złr. w. w. lub 315 złr. w. a. zpn przymusowa publiczna sprzedaż części dóbr tabularnych Starunia zwanych w powiecie Bohorodczanski położonych do p. Anny z Władów Jacewskiej należących a wywalczonych powyższej sumie jak Dom. 417 p. 250 n. 15 on za hipotekę służących w tutejszym c. k. Sądzie obwodowym w jednym terminie tj. na dniu 25. Maja 1871 o godzinie 10 z rana pod następującymi warunkami odbędzie się:

- 1. Jako cenę wywołania stanowi się suma szacunkowa 3731 złr. 85 ct. w. a.
2. Każdy chęć kupienia mający obowiązany jest do rąk komisji licytacyjnej jako wadium złożyć sumę 300 złr. w. a. albo w gotówce albo w papierach wartościowych publicznych podług ostatniego kursu, która po skończonej licytacji najwięcej ofiarującemu w cenę kupna wliczoną innym zaś natychmiast zwróconą zostanie. Wierzyciele zaś intabulowani, których wierzycielności są już płynnymi uwolnieni będą od złożenia wadium jeżeli takowe poprzednio na swych wierzycielnościach hipotecznie zabezpieczą.
3. Do przeprowadzenia w mowie będącej sprzedaży części dóbr Starunia wyznacza się tylko jeden

termin, przy którym części te za jakąkolwiek bądź cenę sprzedane zostaną.
Dalsze warunki licytacyjne, akt szacunkowy i ekstrakt tabularny można w tutejszo-sądowej registraturze przejrzeć.
O tem się wszystkich wierzycieli i posiadaczy gruntów, oraz tych wierzycieli hipotecznych, którzyby swe prawa po wydaniu ekstraktu tabularnego nabyli, lub którymby uchwała licytacyjna z jakiegokolwiek bądź przyczyny wcześniej doręczoną być nie mogła, do rąk ustanowionego dla nich z substytucją adw. Dr. Wurzla kuratora adw. Dr. Kwiatkowskiego uwiadamia.
Z c. k. sądu obwodowego.
Stanisławów 18. Marca 1871.

(990 1-3) **Kundmachung.**
 Nr. 6179. Die im Jahre 1841 mit ihrem Ehegatten Paul Stefanik nach Ambrozfalva im Osanader Comitats (Ungarn) überfiedelte und muthmaßlich aus Galizien gebürtige Maria Navarinszky ist im Jahre 1861 ohne gesetzlichen Erben und mit Hinterlassung eines Vermögens im Werthe von 2501 fl 19 kr. gestorben.

Es werden demnach alle diejenigen, die etwas von dieser Nachlassenschaft auf Grund Erb oder Eigenthumsrechtes oder als Gläubiger beanspruchen können, aufgefordert, daß sie ihre Ansprüche resp. Forderungen binnen Jahresfrist nach der Erfüllung dieser Kundmachung um so mehr bei dem unterzeichneten Gerichte geltend machen, da widrigenfalls das Verfahren mit Bezug auf die genannte Nachlassenschaft ohne weitere Rücksichten erfolgen wird.

Gegeben zu Makó in der im 31. Dezember 1870 abgehaltenen Sitzung des Osanader Comitats Gerichtes.

Vom k. k. städt. deleg. Bezirksgerichte
 Lemberg am 27. März 1871.

(991 1-3) **E d y k t.**

Nr. 954, 977, 978. cyw. Uchwała c. k. Sądu obwodowego w Samborze z dnia 21. Marca 1871 L. 3260 uznany został Iwan Tymań rolnik z Bienkowej Wiszni za marnotrawcę, co się podaje do publicznej wiadomości z tem, że dla niego Sąd tutejszy Michała Nyrkę z Bienkowej Wiszni za kuratora ustanowił.

Z c. k. Sądu powiatowego.
 Rudki dnia 17. Kwietnia 1871.

(999. 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 7047. Z końcem b. m. wprowadza się w miejsce codziennych posełek pieszych między Rozdołem i Żydaczowem codzienne jazdy pościelne w następującym porządku kursowym:

Z Rozdołu codziennie o 8. godzinie rano.
 w Żydaczowie „ „ 9. „ 30. min. przed południem.

Odchodzą z Rozdołu po przybyciu poczt z Mikołajowa i Borynicz.

Z Żydaczowa codziennie o 4. godz. po połudn.
 w Rozdole „ „ 5. „ min. 30. po południu.

Wpływają do poczt do Rozdołu i Borynicz.

Temi pocztami przesyłać będzie można korespondencye wszelkiego rodzaju, przesyłki pieniężne bez ograniczenia wartości i paczki wartościowe aż do wagi pojedynczej sztuki 25 funtów.

Co się niniejszem do powszechnej podaje wiadomości.

Z c. k. galic. dyrekcji poczt.
 Lwów, dnia 23. kwietnia 1871.

Kundmachung.

Nr. 7047. Mit Ende l. Mts. werden die täglichen Fußbotenposten zwischen Rozdoł und Żydaczów eingestellt, und statt derselben tägliche Botenfahrten in nachstehender Ordnung verkehren.

Von Rozdoł täglich 8 Uhr Früh.
 in Żydaczów „ 9 „ 30 M. Vormittags.
 Gehen ab von Rozdoł nach Ankunft der Posten aus Mikołajów und Borynicze.

Von Żydaczów täglich 4 Uhr Nachmittags.
 in Rozdoł „ 5 „ 30 M. Nachmittags.

Influren zu den Botenfahrten nach Rozdoł und Borynicze.

Mit diesen Botenfahrten werden Correspondenzen aller Art, Geldsendungen ohne Einschränkung des Werthes und

Frachten bis zum Einzelgewichte von 25 Pfund befördert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Von der k. k. Postdirection
 Lemberg, den 23. April 1871

Doniesienia prywatne.

C. k. uprzyw. galic. akcyjny Bank hipoteczny

wydaje we **Lwowie** i przez Filie w **Krakowie, Czer- niowcach, Białej, Tarnopolu i Samborze** począwszy od 20. października 1869

Asygnaty kasowe

4 ¹ / ₂	procentowe wypłacalne w	8	dni po wypowiedzeniu
5	„ „ „	14	„ „ „
5 ¹ / ₂	„ „ „	30	„ „ „
6	„ „ „	60	„ „ „

(94-9-?)

Dyrekcya.

Filiale der k. k. priv. allgemeinen Verkehrsbank in Krakau.

Kundmachung.

Die gefertigte Filiale gibt hiermit bekannt, daß gemäß §. 23 ihrer Geschäftsordnung die bei ihrer Pfandleihanstalt bis inclusive 9. Mai 1871 verfallenen Pfänder, und zwar:

Preiosen

bestehend in goldenen und silbernen Uhren, Leuchtern, Töffeln, Messern, Gabeln, Ringen, Ketten, Korallen, Perlen, Hauben & c.

am 15. und 16. Mai 1871 um 9 Uhr Vormittags

am Kleparz Nr. 124 52 Gm. VII. im Hause der wechselseitigen Versicherungs-Gesellschaft (Floriańska) im Wege der öffentlichen Auktion an den Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung werden verkauft werden.

Die Besitzer der von derselben Filiale ausgestellten Pfandscheine werden zugleich aufgefordert, etwaige bei der obigen Auktion, so wie aus den in den Monaten December 1870 bis Mai 1871 vorgekommenen Verkäufe von Werthpapieren sich ergebende Ueberschüsse bis längstens 30. Juni 1874 zu erheben. — Die bis dahin nicht behobenen Ueberschüsse verfallen zu Gunsten des Gesellschaftsfonds (§. 21 der Statuten).

Krakau, am 26. April 1871.

(1002 1-3)

Filiale der k. k. priv. allgem. Verkehrsbank in Krakau.

(993 1-3) **Obwieszczenie.**

Nr. 1268 Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie art 63 ustaw, kapitały 18000 złr. 29 ct. m. k. czyli 18900 złr. 51 ct. w. a. i 992 złr. 48 ct. m. k. czyli 1042 złr. 44 ct. w. a. listami zastawnymi, z większych sum 27100 złr. i 1400 złr. m. k. na hypotekę dóbr **Hnilice** z przyległościami w powiecie zbarazkim położonych, JWPani Julii Hrabiny Ostrogowej własnych z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1. Stycznia 1870 jeszcze pozostałe, wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właściciele tych dóbr wypowiedziane zostają z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowe pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacyi dóbr hypotece podległych do kasy Towarzystwa były złożone.

We Lwowie 20. Kwietnia 1871.

(994 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 1269. Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie Art. 63 ustaw, kapitał 6393 zł. 57 kr. wal. a. listami zastawnymi z większej sumy 6900 zł. w. a. na hypotekę dóbr **Poluchów** w powiecie przemysłańskim położonych, p. Nussyma Nussbaum własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1go stycznia 1870 jeszcze pozostały, wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielowi tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacyi dóbr hypotece podległych, do kasy Towarzystwa był złożony.

We Lwowie dnia 20. kwietnia 1871.

C. k. uprzywil. kolei

gal. Karola Ludwika.

Obwieszczenie.

Niekorzystny stan powietrza przeszkadza ciągle wykończeniu przestrzeni kolei żelaznej ze Złoczowa do Tarnopola.

Ażeby najpotrzebniejsze roboty przyspieszyć, wstrzymany będzie na tejże linii częściowej warkowo zaprowadzony z dniem 22. grudnia z. r. ruch towarowy, na dni 14.

W stacyach w Zborowie, Jeziernie i Tarnopolu towary do przesyłki przez ten czas przyjmowane nie będą.

Lwów, dnia 27. kwietnia 1871.

(1001 1-3)

Dyrekcya ruchu.